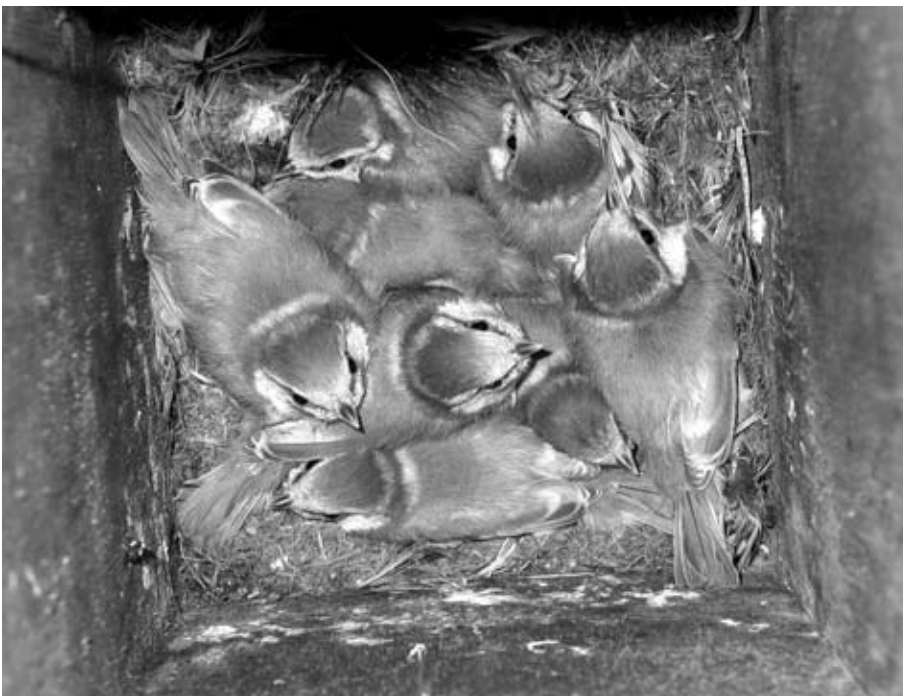

Rengastusvuosi 2008

Jari Valkama

Sinitiaisen *Parus caeruleus* poikasia rengastettiin vuonna 2008 enemmän kuin koskaan aikaisempina vuosina. Kuva: TAPPIO SOLONEN

Jo vuonna 1913 alkanut lintujen rengastustoiminta jatkui perinteiseen tapaan ja perinteisin menoin myös vuonna 2008. Vuoden aikana rengastettiin yli 226 000 lintua, ja Suomessa rengastettujen lintujen kokonaismäärä on jo lähes 9,8 miljoonaa.

Rengastajat

Suomessa lintujen rengastus on vapaaehtoisesti toimivien, mutta erittäin hyvin koulutettujen ja motivoituneiden lintuharrastajien varassa. Rengastuslupia myöntävinä viranomaisina toimivat luonnonsuojelulain piiriin kuuluvien lajien osalta alueelliset ympäristökeskukset ja riista- ja rauhoittamattomien lajien osalta maa- ja metsätalousministeriö. Vuoden 2008 lopussa voimassa olevia rengastuslupia oli 636. Näistä aktiivirengastajia, eli sellaisia, jotka rengastivat vähintään yhden linnun, oli yhteensä 537. Rengastajien määrässä ei ole viime vuosina tapahtunut kovin merkittäviä muutoksia. Vaikka uusia lupia myönnetään vuosittain parisenkymmentä, rengastusuransa lopettaa miltei

yhtä moni rengastaja, joten määrä ei juuri kasva. Rengastajien keski-ikä on nyt noin 49 vuotta kun se viitisen vuotta aiemmin oli 47. Naisia rengastajakunnassa on 40 (6 %). Rengastus on siis edelleen kovin miesvaltainen harrastus.

Rengastukset

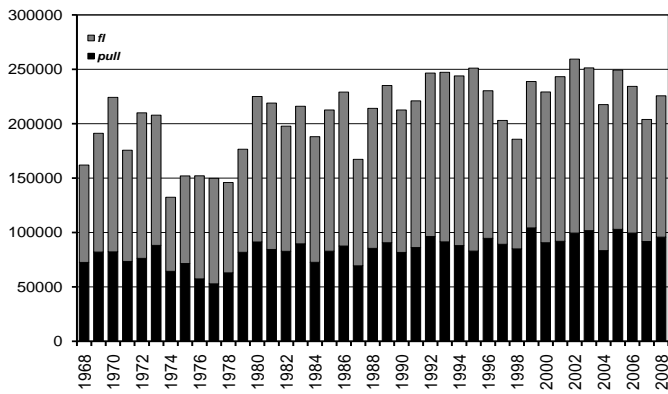
Vuonna 2008 Suomessa rengastettiin 226 328 lintua. Näistä poikasia oli 95 814 ja täysikasvuisia 130 494 (kuva 1, liite 1). Poikasrengastusmäärät on tilastoitu vuodesta 1968 lähtien, ja tällä jaksolla katsausvuosi sijoittuu seitsemänneksi. Eniten rengastettiin sinitiaisen poikasia, joita merkittiin enemmän kuin milloinkaan ennen (10805). Aikamoinen yllätys on, että poikasrengastustilaston toiseksi lajiksi nousi tuulihaukka 10 392 rengastuksella! Petolinnuista kärkikymmenikköön yltivät myös viiru- ja varpuspöllö. Rungas neljäs kaikista rengastetuista poikasista olikin petolintuja, ja mm. juuri tuulihaukan ja viirupöllön poikasia rengastettiin enemmän kuin milloinkaan ennen (kuvat 2 ja 3). Poikasrengastusennätyksiä tehtiin myös kurjesta (98 poikasta) ja lehtopöllöstä (1671). Myös kottaraisen poikasrengastusmäärä (4697) on vuosien 1968–2008 korkein. 1960-luvulla lienee ollut vuosia, jolloin kottaraisia on rengastettu vieläkin enemmän.

Taulukossa 1 on esitetty kokonaisrengastusmäärien TOP 10 vuodelta 2008 ja vuosilta 1913–2008. Vuoden 2008 kärkilajit olivat talitiainen, sinitiaisen ja kirjosiippo. Tuulihaukka sijoittui tämän tilaston neljänneksi. Vuonna 2008 rengastettiin myös maamme sadastuhannes tuulihaukka. Vuodesta 1913 lähtien on rengastettu eniten talitiaisia, kir-

Taulukko 1. Eniten rengastetut lintulajit Suomessa vuonna 2008 ja vuosina 1913–2008.

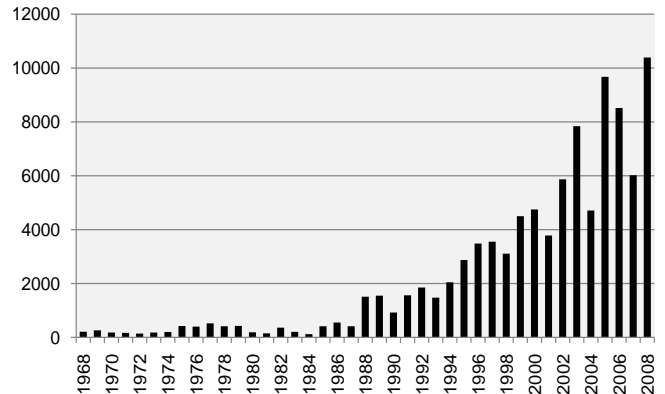
Table 1. Species with the highest ringing totals during 2008 and 1913–2008.

2008		1913–2008	
Laji Species	Rengastuksia Ringings	Laji Species	Rengastuksia Ringings
Talitiainen <i>Parus major</i>	27434	Talitiainen <i>P. major</i>	894733
Sinitiaisen <i>P. caeruleus</i>	22123	Kirjosiippo <i>F. hypoleuca</i>	618601
Hippiäinen <i>Regulus regulus</i>	16798	Pajulintu <i>P. trochilus</i>	584824
Tuulihaukka <i>Falco tinnunculus</i>	10767	Sinitiaisen <i>P. caeruleus</i>	398960
Punarinta <i>Erithacus rubecula</i>	10114	Hippiäinen <i>R. regulus</i>	374430
Kirjosiippo <i>Ficedula hypoleuca</i>	10005	Punarinta <i>E. rubecula</i>	347443
Viherpeippo <i>Carduelis chloris</i>	7504	Naurulokki <i>Larus ridibundus</i>	327999
Rautiainen <i>Prunella modularis</i>	6936	Ruokokerttunen <i>Acrocephalus sch.</i>	319395
Pajulintu <i>Phylloscopus trochilus</i>	6915	Haarapääsky <i>Hirundo rustica</i>	261234

Kuva 1. Vuosittaiset rengastusmäärät Suomessa 1968–2008. Pylväiden alaosa kuvaa poikasina ja yläosa täysikasvuina rengastettujen lintujen määrää.

Fig. 1. Annual ringing totals in Finland in 1968–2008. Numbers of nestlings and full-grown individuals are separated (see legend).

Kuva 2. Rengastettujen tuulihaukan poikasten lukumäärä Suomessa 1968–2008.

Fig. 2. Numbers of nestlings of Kestrels Falco tinnunculus ringed in Finland in 1968–2008.

josieppoja ja pajulintuja. Tämän kärkekymmenikön rengastusmäärä (4,4 miljoonaa) on n. 45 % koko tähän mennessä Suomessa rengastettujen lintujen määrästä.

Eniten poikasina rengastivat Tatu Hokkanen, Jukka Tanner, Esko Pasanen ja Heikki Kolonen (taulukko 2). Kymmenen eniten poikasina rengastanutta rengasti runsaan neljänneksen koko poikasrengastusmäärästä. Täysikasvuisia lintuja rengasti eniten Juha Sjöholm, jonka käsien kautta kulki Säpin lintuasemalla peräti 6221 yksilöä. Seuraavina tällä listalla olivat Tatu Hokkanen ja Petteri Lehikoinen. Vuoden kokonaisrengastusmäärästä kärkekymmenikkö rengasti 43 %.

Vuonna 2008 rengastettiin ennätysmäärä täysikasvuisia sarvipöllöjä (kuva 4). Ilahduttavan moni rengastaja on edesmenneen Sakari Ikolan innoittamana ryhtynyt syksyiseen sarvipöllöppyntiin, ja tulosta on syntynyt. Eniten verkoista pöllöjä poimivat Erkki Haukioja (123), Mikko Hänninen (106) ja Ossi Hemminki (47). On mielenkiintoista nähdä millaisia löytöjä noista rengastusis-

ta aikanaan tulee. Esimerkiksi viime syksynä Hänninen kontrolloi Kauhavalla sarvipöllön, jonka lkola oli rengastanut 11 km päässä La-pualla 4 vuotta aiemmin.

Lintuasemarengastukset

Lintuasemilla oli edellisiin verrattuna selvästi parempi vuosi (taulukko 3). Yhteensä niillä rengastettiin yli 57 000 lintua. Eniten lintuja rengastettiin Hangon lintuasemalla, jonka osuus koko asemarengastusten määrästä oli noin neljännes. Myös Signilskärillä, Säpissä ja Tavossa rengastettiin selvästi enemmän lintuja kuin edellisvuosina.

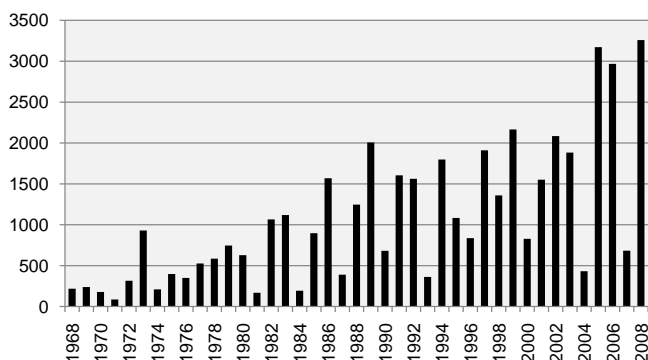
Syksyllä 2008 lintuasemilla rengastettiin yli 15 000 hippiaistä. Näistä lähes kolmasosa jäi verkkoihin Säpissä. Myös tiaisia oli paljon liikkeellä syys-lokakuussa: talitiaisia pyydystettiin lähes 7000, sinitiaisia liki 5500 ja kuusitiaisiaakin yli 1000. Eniten tiaisia rengastettiin etelä- ja lounaisrannikon asemilla. Liikkeellä näyttää olleen etenkin nuoria naaraaltiaisia. Urpiaisia rengastettiin yli 3600,

joista Höytiäisellä ja Tavossa kummassakin noin 1300 yksilöä. Pyrstötiaisia rengastettiin yli 1100 yksilöä, joista noin puolet Hangon lintuasemalla. Vaikka pöllöjä oli mantereen puolella liikkeellä kohtuullisesti, Etelä- ja Lounais-Suomen asemille niitä ei silti riittänyt – ehkä ne jäivät talveksi hyödyntämään sisämaan runsaita myyräkantoja ja valmistautumaan tuleviin pesimäkauden rientoihin. Tikkojen liikehdintä oli voimakasta valkoselkätikoilla ja etenkin pohjantikoilla, joita rengastettiin 95 (Hangon lintuasemalla 57), näistä 91 oli nuoria.

Syksyn asemarengastuksista 90,7 % oli nuoria, vuonna 2008 syntyneitä yksilöitä. Eniten asemarengastuksia kertyi Juha Sjöholmille (6221), Tatu Hokkaselle (4584) ja Petteri Lehikoiselle (3089).

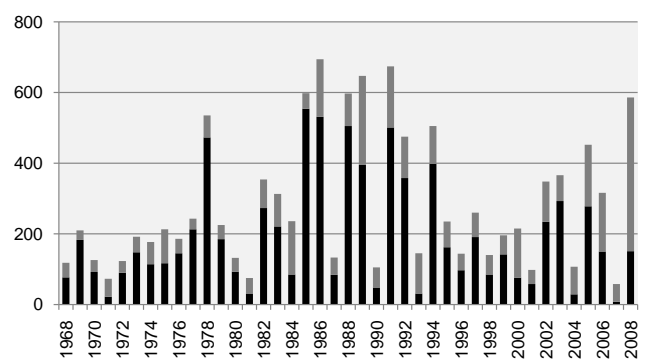
Löytöaineisto

Rengastustoimiston löytörekisterissä oli 1.4.2009 yhteensä 1 036 049 Suomessa rengastettuun lintuun liittyvää tapaamis-

Kuva 3. Rengastettujen viirupöllön poikasten lukumäärä Suomessa 1968–2008.

Fig. 3. Numbers of nestlings of Ural Owls Strix uralensis ringed in Finland in 1968–2008.

Kuva 4. Sarvipöllöjen rengastusmäärä Suomessa 1968–2008. Pylväiden alaosa kuvaa poikasina ja yläosa täysikasvuina rengastettujen lintujen määrää.

Fig. 4. Numbers of Long-eared Owls Asio otus ringed in Finland in 1968–2008. Numbers of nestlings and full-grown individuals are separated (see Fig. 1).

tietoa, joista mielenkiintoisia (ks. liite 1) oli 479 429. Vuonna 2008 tapaamisilmoituksia kirjattiin yhteensä 28 791, ja näistä em. kriteerien mukaan mielenkiintoisia oli 16714. Eniten tapaamisilmoituksia kertyi talitiaisista (5068), sinitiaisista (3229), merikotkista (2736), viherpeipoista (2066) ja harmaaloikeista (1663). Kuvassa 5 on esitetty kaikki vuoden 2008 aikana kertyneet löydöt suomalaisista linnuista.

On tavallaan huolestuttavaa, että Afrikasta saatujen löytöjen määrä on ollut viime vuosina pienenemään päin. Esimerkiksi päiväntasaajan eteläpuolisia löytöjä saatiin v. 2008 vain kahdeksan, kun vuotta aiemmin niitä oli vielä 36. Toki muutama löytö saattaa tulla vielä tämän vuoden puolella tai myöhemminkin. Osaltaan pienentynyt löytömäärä selittyy haarapääskyprojektin hiipumisella, sillä viime vuonna tuolta alueelta löytyi vain yksi haarapääsky. Sen oli Pertti Hartikainen rengastanut pesäpoikasena Nilsiässä 23.7.2008, ja se kontrolloitiin Etelä-Afrikassa 13.12.2008. Vaikka EURINGin haarapääskyprojekti päättyikin jo muutama vuosi sitten, on sitä päätetty Suomessa jatkaa. Useat rengastajat ovatkin edelleen osallistuneet projektiin aktiivisesti, mutta uusia rengastajia kaivataan sekä pesäpaikoille poikasia ja emoja rengastamaan että syksyn ruovikkopynteihin. Pääskyprojektin hiipuminen ei kuitenkaan yksin riitä selittämään Afrikan-löytöjen määrän vähenemistä. Ilmeisesti monet alueet ovat monessa mielessä niin epävakaita, että ihmisillä on tärkeämpääkin tekemistä kuin rengaslöydöistä ilmoittaminen.

Tapettuina löydettiin 605 yksilöä, mikä oli noin kolmannes kaikista kuolleena löydetyistä rengaslinnuista. Eniten tapettuja lintuja löytyi Suomesta (506), Ranskasta (27) ja Tanskasta (11). Merkittävä osa Suomessa tapetuista linnuista on ollut harmaalokkeja, joita on tapettu kaatopaikoilla mm. Espoossa (235), Turussa (105) ja Lohjalla (64). Valitettavasti tapettuna on löydetty myös mm. kana-haukka, kotka, huuhekaja, viirupöllö, räyskä ja uuttukyyhky. Asenteissa ja / tai tiedoissa olisi siis edelleen parantamisen varaa.

Kuten edeltä kävi ilmi, tuulihaukkoja rengastettiin Suomessa ennätysmäärä. Koska haukat nykyään pesivät enimmäkseen pöntöissä, on pesivien emolintujen pyydystäminen ja rengastaminen tai kontrollointi mahdollista ja joskus jopa suhteellisen helppoa. Kuvassa 6 on esitetty Suomessa kesällä 2008 pesiltä kontrolloitujen, aiemmin poikasena rengastettujen tuulihaukkojen rengastus- ja kontrollointipaikat. Eniten rengastettuja tuulihaukkoja on tavattu niillä

Taulukko 2. Eniten lintuja Suomessa v. 2008 rengastaneet rengastajat.

Table 2. The total ringing numbers for the ten most active ringers in Finland in 2008.

Rengastaja <i>Ringer</i>	Poikasia <i>Nestlings or fledglings</i>	Täysikasvuisia <i>Full-grown</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Hokkanen Tatu	6100	5433	11533
Pasanen Esko	3413	3343	6756
Sjöholm Juha	–	6221	6221
Tanner Jukka	4831	971	5802
Kolunen Heikki	1714	3552	5266
Lokki Juhani	711	3888	4599
Lehikoinen Petteri	218	3976	4194
Karlson Rolf	511	3538	4049
Virtanen Juhani	26	3111	3137
Tynjälä Matti	95	2980	3075

alueilla, joilla poikasia on rengastettu pitkään ja joilla emopyynti on ollut tehokasta. Tällaisina alueina erottuvat mm. Etelä-Pohjanmaa, Pohjois-Satakunta, Pirkanmaa sekä muutamat alueet Etelä-Suomessa. Naaraita on kontrolloitu enemmän kuin koiraita, mikä johtuu yksinkertaisesti siitä, että niitä on helpompi ja vaivattomampi saada kiinni kuin koiraita: naaraat voi useimmiten saada kiinni haavilla haudonta-aikana, kun taas koiraspyynti ilman loukkuja onnistuu harvoin. Kuvasta käy ilmi myös se, että koiraat asettuvat pesimään lähemmäksi synnyinseutuaan kuin naaraat: koirailta keskimääräinen etäisyys rengastuspaikalta tapaamispaikalle oli vuonna 2008 86 km ja naarailta vastaavasti 134 km.

Ikäennätykset

Suomessa rengastettujen lintujen ikäennätystilasto muuttui jälleen useiden lajien osal-

ta. Tässä on lueteltu uusimmat ikäennätykset rengastus- ja löytötietoineen:

Harmaahaikara (ML-2821). Puolassa ammuttiin 20.12.2007 harmaahaikara, jonka Christer Kalenius oli rengastanut Inkoossa 12.6.1999. Aikaa rengastuksesta kului 8v 6kk.

Maakotka (E-9557). Seppo Saaren Kemi-järvellä 14.6.1983 rengastama kotka tavattiin Parkanossa eräällä haaskalla 20.1.2009, jolloin Olavi Kalkko sai luettua sen renkaan. Aikaa rengastuksesta löytöön kului 25v 7kk.

Kalasaäski (M-17858). Jouko Mätön Rantasalmella 16.7.1981 rengastama sääksi löytyi kuolleena Tuuloksesta 4.7.2008. Rengastuspäivästä löytöpäivään kului lähes 27 vuotta.

Lapinsirri (X-509959). Antti Rönkä rengasti tämän lapinsirrin poikasen Tavossa 8.7.1995. Kari Koivu onnistui tunnistamaan linnun sen värirenkaista samalla paikalla melkein 13 vuotta myöhemmin, 3.7.2008.

Selkälokki (HT-38864). Markku Kangasniemi onnistui lukemaan tämän selkä-

Taulukko 3. Lintuasemarengastukset Suomessa v. 2005–2008.

Table 3. Numbers of birds ringed in Finnish bird observatories 2005–2008.

Lintuasema <i>Bird observatory</i>	Rengastuksia 2005 <i>Ringings in 2005</i>	Rengastuksia 2006 <i>Ringings in 2006</i>	Rengastuksia 2007 <i>Ringings in 2007</i>	Rengastuksia 2008 <i>Ringings in 2008</i>
Aspskär	717	551	568	402
Hanko	13030	6549	7016	14370
Höytiäinen	5649	4102	2120	3832
Jurmo	4990	4960	5429	4685
Kangasala	943	715	560	779
Lågskär	9605	8344	5350	6978
Rauvola	–	143	–	–
Rönnskär	6391	2638	3424	3987
Signilskär	4065	6097	4166	7320
Säppi	2006	228	502	6503
Tankar	3077	2808	2688	2582
Tauvo	2537	2787	3127	6090
Valassaaret	1675	128	68	315
Yhteensä / <i>Total</i>	54685	40050	35018	57483

lokin renkaan Tampereen Tarastenjärven kaatopaikalla 12.8.2008. Kyseisen linnun oli Timo Kairesalo rengastanut Kangasalla 20.6.1976. Löydettäessä sillä oli ikää siis yli 32 vuotta.

Etelänkiisla (HT-34504). Markku Hyvärinen kontrolloi 31.5.2008 Aspskärillä pesivän etelänkiislan, jonka Heikki Pakkala oli rengastanut samalla paikalla pesivänä 19.6.1978. Aikaa rengastuksesta kului siis lähes 30 vuotta.

Käpytikka (A-532448). Markku Pernu kontrolloi 11.1.2008 Rovaniemellä käpytikkan, jonka Ismo Kreivi oli rengastanut niin ikään Rovaniemellä 6.4.1997. Rengastuksesta löytöön kului 10 vuotta ja 9 kuukautta.

Närhi (B-61647). Aarto Tuominen kontrolloi Hauholla 30.9.2007 närhen, jonka oli rengastanut samalla paikalla 27.1.1994. Aikaa rengastuksesta löytöön kului 13 vuotta 8 kuukautta.

Mustavaris (C-211731). Ari Rantamäki rengasti tämän linnun poikasena Porissa 28.5.1995 ja sai sen renkaan luettua niin ikään Porissa 19.4.2008. Ikää linnulle oli kertynyt 12 vuotta 10 kuukautta.

Muita mielenkiintoisia löytöjä

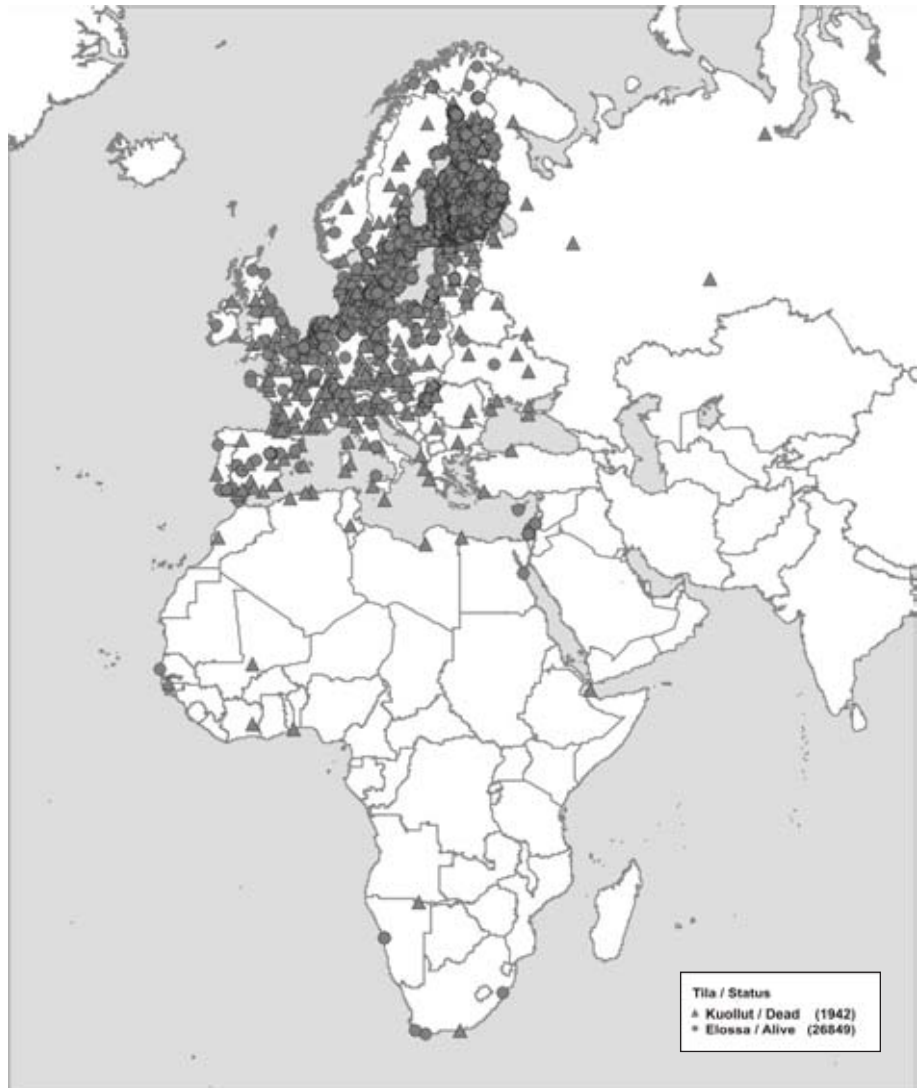
Antti Karlinin 8.6.1982 Karinaisissa rengastama huuhkaja törmäsi autoon Forssassa 31.8.2008. Rengastuksesta löytöön kului hieman yli 26 vuotta 2 kuukautta, mikä oikeuttaa lajin ikäennätystilaston toiselle tilalle.

Hannu Lehtorannan 26.5.2007 Juuassa rengastama viirupöllö löytyi 10.2.2008 kuolleena Ruotsin Norrbottenista, 606 km päästä rengastuspaikasta.

Veikko Korhosen 9.7.2008 Sotkamossa rengastama kalasääski tavattiin elossa Etelä-Afrikassa 17.12.2008. Matkaa rengastuspaikalta tapaamispaikalle kertyi peräti 10 986 km, mikä on lajin uusi matkaennätys, kun huomioon ei oteta satelliittisääksiä.

Toni Nurmen 26.6.2008 Kiihtelysvaarassa rengastama pohjantikka kontrolloitiin Hangon lintuasemalla 8.10.2008. Siirtymän pituudeksi tuli 495 km.

Veli-Matti Pakasen 19.6.2005 Oulussa rengastama täysikasvuinen rantakurvi tunnistettiin värirenkaista Saksassa 7.7.2006 ja uudelleen Ruotsissa 29.6.2008. Se on tavattu kesinä 2006–2008 myös pesimäalueellaan Oulussa. Paitsi että Veli-Matti on saanut löytöjä omista kurvirengastuksistaan, on hän myös itse löytänyt muiden rengastamia rantakurveja. Hän pyydysti Kemissä 21.6.2008 pesivän rantakurvin, jolla oli entuudestaan rengas jalassa. Eikä ihan

Kuva 5. Suomessa rengastetuista linnuista vuoden 2008 aikana saadut rengaslöydöt.

Fig. 5. Recovery sites of birds ringed in Finland and found during 2008.

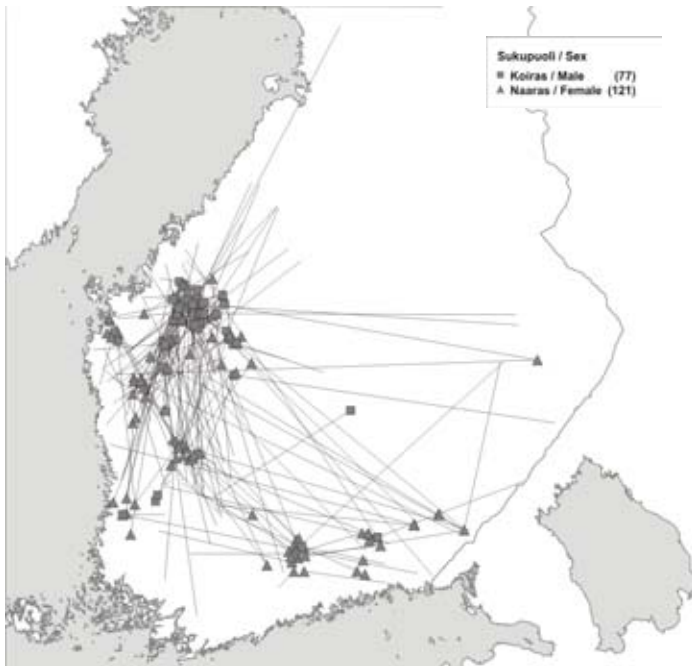
mikä tahansa rengas, vaan renkaan tunnus oli Nairobi A71968! Bethan Harris ja Colin Jackson olivat rengastaneet tämän rantakurvin Keniassa 20.11.2003 ja se kontrolloitiin nyt siis pesäpaikallaan 7777 km päässä rengastuspaikalta.

Vuoden 2008 projektilajit naurulokki ja pikkulokki

BirdLife Suomi oli valinnut projektilajeiksi naurulokin ja pikkulokin. Naurulokkeja on vuosina 1913–2008 rengastettu yhteensä 327 999. Vuosien 1968–2008 poikasrengastusmäärät on esitetty kuvassa 7. Jakson suurimmat rengastusmäärät osuvat heti kolmelle ensimmäiselle vuodelle, jolloin rengastettiin vuosittain yli 14 000 poikasta. Suuret rengastusmäärät ovat paljolti seurausta Pertti Saurolan lajiin kohdistamasta erityisprojektistä. 1970-luvun alkupuolella rengastusmää-

rät romahtivat pahimmillaan alle tuhanteen yksilöön vuodessa. Rengastusmäärien lasku saattaa osaltaan olla yhteydessä naurulokin 1970-luvulla alkaneeseen taantumiseen, mutta sen taustalla voi myös olla Saurolan ja muiden aktiivisten naurulokkirengastajien projektien päättymisen. Seuraavilla vuosikymmenillä naurulokin poikasista alettiin rengastaa tehostetusti mm. siksi, että tuolloin oli jo havahduttu naurulokkien vähenemiseen, ja niiden rengastusta pidettiin tärkeänä. 2000-luvulla rengastusmäärä on uudelleen pudonnut parintuhannen tuntumaan.

Naurulokeista on Rengastustoimiston tietokannassa yhteensä 37 478 tapaamistietoa. Näistä noin kolmannes on Suomesta, seuraavaksi eniten naurulokkilöytöjä on Tanskasta, Hollannista, Saksasta ja Iso-Britanniasta. Varhaisimmat löydöt ovat jo vuodelta 1913. Tuolloin löydettiin Suomessa rengastettuja naurulokkeja mm. Venäjältä, Itäval-

Kuva 6. Vuonna 2008 pesivänä tavattujen, poikasena rengastettujen tuulihaukkojen löytöpaikat (symboli).

Fig. 6. Recovery sites (symbol) of Kestrels *F. tinnunculus* ringed as nestlings and encountered as breeding adults in 2008.

Kirjosieppo *Ficedula hypoleuca* on Suomessa toiseksi eniten rengastettu lintulaji. Pääosa kirjosiepoista rengastetaan pöntöistä. Kuva: TAPIO SOLONEN

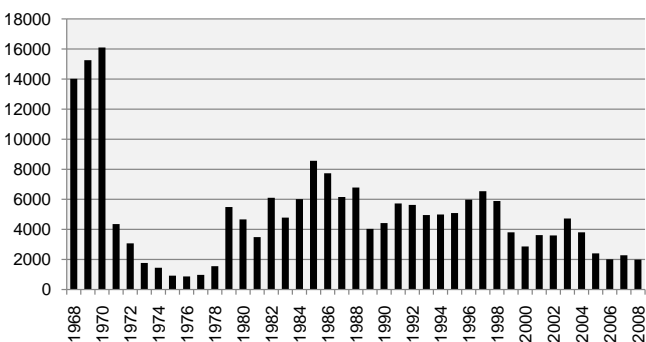
lasta, Tanskasta ja Puolasta. Tuon jälkeen naurulokkejamme on löydetty laajalta alueelta ympäri Eurooppaa, ja onpa yksi lintu erehtynyt aina Yhdysvaltoihin saakka. 1960-luvun hurjat rengastusmäärät poikivat tietenkin myös hurjasti löytöjä, mutta suurempi löytörysäys koettiin 1990-luvun lopulla ja 2000-luvun alussa, jolloin naurulokkeja alettiin rengastaa lukurenkailla, joiden perusteella lintu oli helppo tunnistaa yksilöllisesti kiikarin tai kaukoputken avulla. Kuvassa 8 on esitetty vuonna 2008 elossa tavattujen naurulokkien löytöpaikat. Kartassa on 531 löytöä, joista 150 on saatu lukurenkaiden avulla, 332 lukemalla metallirengas ja 49 pyydystämällä lintu.

Pikkulokkeja on rengastettu yhteensä 7971. Pikkulokkien poikasrengastusmäärissä

(kuva 9) on ollut melko suurta vuosivälisiä vaihtelua. Parhaimpina vuosina 1990-luvun lopulla niitä on rengastettu vuosittain yli 400, mutta esimerkiksi vuonna 2007 jäätettiin alle sataan rengastettuun poikaseen.

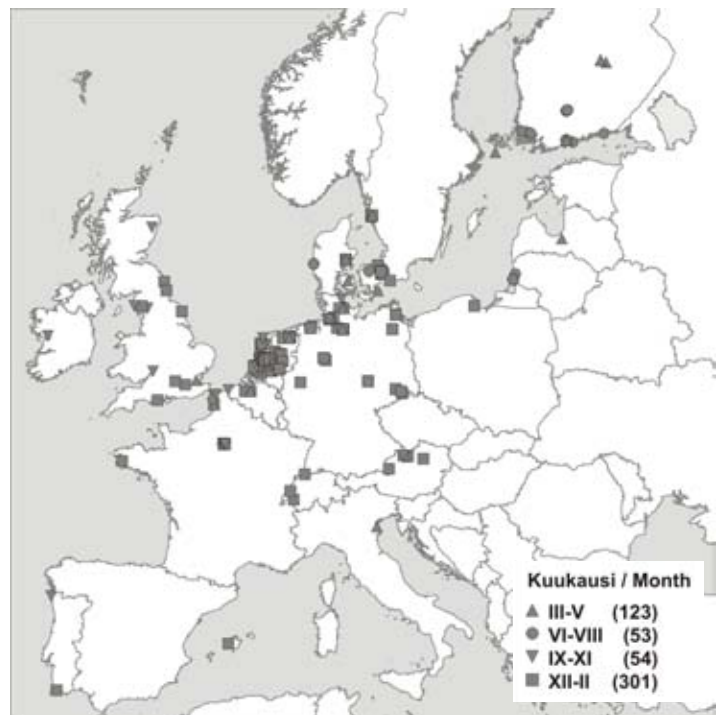
Pikkulokkeista on saatu yhteensä 148 tapausilmoitusta (kuva 10). Suurin osa löydöistä on kesäisiä. Talvikaudelta pikkulo-

keista on vain 11 löytöä, joiden mukaan Suomessa rengastetut pikkulokit talvehtivat melko laajalla alueella, joka ulottuu Brittein saarilta Turkkiin saakka. Yksi löytö on tullut huomattavan kaukaa Kazakstanista saakka. Suurin osa löydöistä on kuitenkin tullut Suomesta. Näistä edelleen suurin osa on kontrolloitu rengastuspaikoillaan Lempäälässä ja

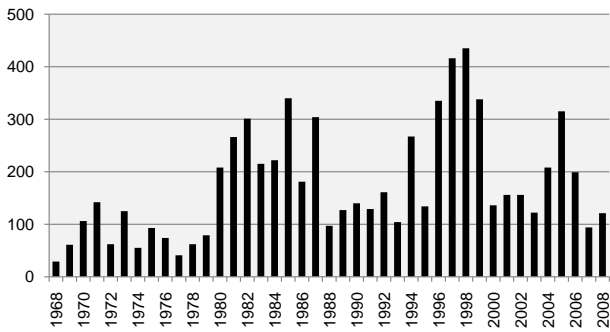
Kuva 7. Rengastettujen naurulokin poikasten lukumäärä Suomessa 1968–2008.

Fig. 7. Numbers of nestlings of Black-headed Gulls *Larus ridibundus* ringed in Finland in 1968–2008.

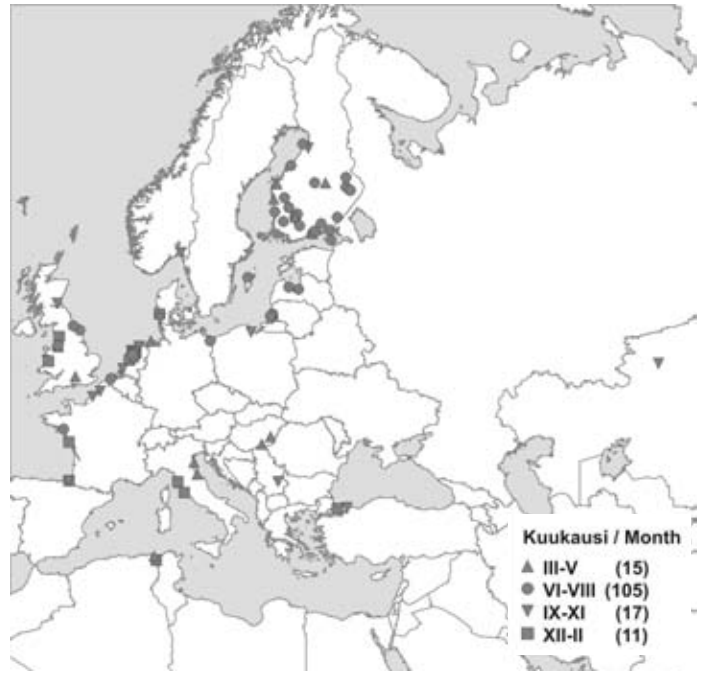
Kuva 8. Elävänä vuonna 2008 tavattujen naurulokkien löytöpaikat.

Fig. 8. Recovery sites of Black-headed Gulls *L. ridibundus* encountered alive in 2008.

Kuva 9. Rengastettujen pikkulokin poikasten lukumäärä Suomessa 1968–2008.

Fig. 9. Numbers of nestlings of Little Gulls *Larus minutus* ringed in Finland in 1968–2008.

Kuva 10. Suomessa rengastettujen pikkulokkien löytöpaikat.

Fig. 10. Recovery sites of Little Gulls *L. minutus* ringed in Finland.

Pyhtäällä, joissa niitä rengastivat mm. Jussi Hankela, Rauno Sivonen ja Tom Ahlström 1970- ja 1980-luvulla.

Tietokantojen kehitystyö

Rengastustoimiston tietokantoja on pyritty kehittämään niin, että sekä toimiston henkilökunnan että rengastajien työmäärää voitaisiin keventää ja raportointia helpottaa. Sääksitietokanta on saatu kohtuulliseen hyvään kuntoon. Paraikaa työskennellään petolin-

tuseurannan tietokantojen parissa. Työn alla on myös sähköisen arkistointijärjestelmän luominen, jonka yhtenä päämääränä on päästä eroon hillittömistä lomakearkistoista. Tähän liittyy myös löytö- ja kontrollikirjeiden paperiversioista luopuminen, eli tulevaisuudessa ne rengastajat, joilla on käytössään internet -yhteys voivat hakea oman löytöpostinsa ”sähköisesti” ns. rengastajaportaalin kautta. Jo aivan lähitulevaisuudessa myös toimiston kiertokirjeet lähetetään rengastajille sähköpostitse.

Rengastusatlas

Vaikka Rengastusatlaksen valmistumisaikataulu tuntuu hieman venyvän ja paukkuvan, niin projekti kuitenkin etenee koko ajan. Näillä näkymin ensimmäinen osa saadaan painoon alkusyksyllä 2009 ja toinen ja viimeinen osa talven 2009–2010 aikana. Kirjan tekijäitiimiin kuuluvat lisäksi Pertti Saurola ja William Velmala kirjoittajina, Dick Forsman lajikuvien piirtäjänä ja Harri Sulonen kirjan taittajana. Hanketta rahoittavat Koneen Säätiö ja ympäristöministeriö.

Kiitokset

Kiitän työtovereitani (Heidi Björklund, Jukka Haapala, Juha Honkala, Seppo Niiranen, Markus Piha, Pekka Puhjo, Jarmo Ruoho ja William Velmala) saamastani avusta ja tuesta. Suuret kiitokset myös Pertti Saurolelle hedelmällisistä keskusteluista, joissa joskus ihan pienen rönsyilyn jälkeen päästiin jopa itse asiaankin. Mutta hauskaa oli, vaikka ei olisi päästykään.

Kiitokset Risto A. Väisäselle, Olof Biströmille ja Juhani Lokille hienon ja tuottavan työilmapiirin luomisesta, ja Heidi Kinnuselle ja Tiina Puola-koskelle pitkämielisyydestä muun muassa väärin täytettyjen lomakkeiden kanssa.

Rengastustoimiston tietokantoja ovat ylläpitäneet ja menestyksellisesti kehittäneet Jan Lindström, Heikki Lokki, Visa Rauste, Petrus Repo, Esko Piirainen ja HY:n tietojenkäsittelytieteen laitoksen ohjelmistotuotantoryhmät. Jarno Lehtimäki on pyyteettömästi sorvannut Rengas99:ä käyttäjien toiveiden suuntaan. Jörgen Palmgren on pitänyt huolen siitä, että koneet ja yhteydet toimivat. Kiitos teille kaikille.

Seppo Holtari ja Rauno Pohja ovat edelleen tallentaneet etätöinä vanhoja rengastuslomakkeita. Pirjo Hätönen on tallentanut suuren määrän rengastus- ja kontrollilomakkeita nopeasti ja huolellisesti.

Pajulinna *Phylloscopus trochilus* on Suomessa kolmanneksi eniten rengastettu lintulaji. Pääosa pajulinnoista rengastetaan täysikasvuina. Kuva: JUKKA HAAAPALA

Ja lopuksi: syvä kumarrukseni teille kaikille rengastajille, jotka vuodesta toiseen olette tehneet tämän arvokkaan toiminnan jatkumisen mahdolliseksi.

Summary: Bird ringing in Finland 2008

Bird ringing was initiated in Finland in 1913. Since then, nearly 9,8 million birds have been ringed. In 2008, the number of birds ringed was 226,328 of which 95,814 were nestlings and 130,494 full-grown individuals (Appendix 1).

The most frequently ringed species in 2008 were the Great Tit *Parus major*, the Blue Tit *P. caeruleus*, the Goldcrest *Regulus regulus*, the Kestrel *Falco tinnunculus*, the Robin *Erithacus rubecula* and the Pied Flycatcher *Ficedula hypoleuca* (Table 1). The TOP 10 also included the Ural Owl *Strix uralensis* and the Pygmy Owl *Glaucidium passerinum*. In fact, more Kestrel and Ural Owl nestlings were ringed in 2008 than ever before.

In total, 57,483 birds were marked at Finnish bird observatories during 2008 (Table 3). As usually, the majority of the ringing took place during the autumn. The most numerous species dur-

ing the autumn period were the Goldcrest, the Great Tit, the Blue Tit and the Robin. Owls and all woodpecker species except the Three-toed Woodpecker *Picooides tridactylus* were rather infrequent visitors at bird observatories, which was the case also during the previous autumns 2006 and 2007. The proportion of first-year birds (90,7%) was slightly higher than during the previous autumn (87 %).

The total number of valid ringing permits at the end of 2008 was 636. The majority of ringers are still men, as the proportion of women is only 6%. Table 2 shows that a very small fraction of the ringers is responsible for a considerable share of the total annual ringing numbers.

The total number of ring recoveries in our database on 1st April, 2009 was 1,036,049. Of these, the number of interesting recoveries (see Appendix 1 for clarification) was 479,429. During 2008 we received 28,791 recoveries (for their spatial distribution see Fig. 5) of which 16,714 met the criterions to qualify as interesting.

Again, new longevity records were obtained from several species, including the Grey Heron *Ardea cinerea* (8 years and 6 months), the Golden

Eagle *Aquila chrysaetos* (25 years and 7 months), the Osprey *Pandion haliaetus* (almost 27 years), the Lesser Black-backed Gull *Larus fuscus* (32 years and 2 months), the Temminck's Stint *Calidris temminckii* (13 years), the Common Guillemot *Uria aalge* (nearly 30 years), the Great Spotted Woodpecker *Dendrocopos major* (10 years and 9 months), the Eurasian Jay *Garrulus glandarius* (13 years and 8 months) and the Rook *Corvus frugilegus* (12 years and 10 months).

Some other interesting recoveries were also obtained. For example, an Eagle Owl *Bubo bubo* died in a collision with a car 26 years and 2 months after ringing, thus being the second oldest Finnish Eagle Owl. An Ural Owl *Strix uralensis* ringed in eastern Finland in 2007 was found dead in Sweden, 606 km from the ringing site. Each year, many birds ringed abroad are found in Finland. In 2008, one very exciting recovery was obtained of the endangered Terek Sandpiper *Xenus cinereus*. This breeding individual was caught at the nest near the city of Kemi, western Finland. It had been ringed in November, 2003 – in Kenya, 7,777 km from its nest site!

Liite 1. Suomessa rengastetut linnut ja niistä saadut löydöt vuonna 2008 ja vuosina 1913–2008. Rengastuspaikalla pian rengastuksen jälkeen kontrolloidut yksilöt eivät ole mukana löydöissä. Löytö on kelpuutettu mukaan, mikäli lintu löydetty kuolleena tai rengastuksesta tai edellisestä tapaamisesta kulunut vähintään 3 kk tai matkaa rengastus- tai edelliseltä tapaamispaikalta kertynyt yli 10 km. Huom! Lajien ja alalajien osalta on noudatettu EURINGin käyttämää lajiluetteloa (ks. www.EURING.org).

Appendix 1. Numbers of birds ringed and recoveries reported in Finland in 2008, and total numbers of ringed birds and recoveries (only those in which (i) the bird was found dead or (ii) the bird was found alive but time elapsed from ringing or previous capture was more than 3 months, or the distance between the ringing site and site of recovery was at least 10 km) in Finland 1913–2008. Please note that species and subspecies list follows that of EURING (see www.EURING.org). A = number of nestlings ringed in 2008, B = number of full-grown birds ringed in 2008, C = total ringing number for 2008, D = number of birds recovered during 2008, E = number of ringings in 1913–2008, F = number of recoveries in 1913–2008.

Laji	Rengastettuja 2008			Löytöjä 2008	Yhteensä v. 1913–2008		
	Poikas A	Täysikasv. B	Yhteensä C		Rengastuksia E	Löytöjä F	
Kaakkuri	<i>Gavia stellata</i>	51	2	53	3	1040	67
Kuikka	<i>Gavia arctica</i>	0	2	2	0	409	46
Amerikanjääk.	<i>Gavia immer</i>	0	0	0	0	1	1
Jääkuikka	<i>Gavia adamsii</i>	0	0	0	0	4	1
Pikku-uikku	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	0	0	0	0	13	1
Silkkiuikku	<i>Podiceps cristatus</i>	0	0	0	0	347	31
Härkälintu	<i>Podiceps grisegena</i>	0	1	1	0	48	3
Mustakurkku-uikku	<i>Podiceps auritus</i>	0	0	0	0	173	9
Suula	<i>Sula bassana</i>	0	0	0	0	4	0
Merimetso	<i>Phalacrocorax carbo</i>	2849	0	2849	124	20804	716
Kaulushaikara	<i>Botaurus stellaris</i>	2	0	2	0	314	22
Harmaahaikara	<i>Ardea cinerea</i>	100	4	104	4	2704	93
Kymyjoutsen	<i>Cygnus olor</i>	39	46	85	14	1573	329
Pikkujoutsen	<i>Cygnus columbianus</i>	0	0	0	0	3	2
Laulujoutsen	<i>Cygnus cygnus</i>	12	2	14	72	1104	3579
Metsähanhi	<i>Anser fabalis</i>	0	10	10	152	1424	4543
Lyhytnokkah.	<i>A. brachyrhynchus</i>	0	0	0	0	4	0
Tundrahanhi	<i>Anser albifrons</i>	0	1	1	0	6	0
Kiljuhanhi	<i>Anser erythropus</i>	0	0	0	0	164	50
Merihanhi	<i>Anser anser</i>	6	8	14	1	700	188
Tiibetinhanhi	<i>Anser indicus</i>	1	5	6	8	15	8

Laji	Rengastettuja 2008			Löytöjä 2008	Yhteensä v. 1913–2008		
	Poikas A	Täysikasv. B	Yhteensä C		Rengastuksia E	Löytöjä F	
Kanadanhanhi	<i>Branta canadensis</i>	5	3	8	3	743	479
Valkoposkih.	<i>Branta leucopsis</i>	14	140	154	30	1219	527
Sepelhanhi	<i>Branta bernicla</i>	0	1	1	0	20	3
Punakaulah.	<i>Branta ruficollis</i>	0	0	0	0	1	3
Ristosorsa	<i>Tadorna tadorna</i>	0	0	0	0	170	14
Mandariinis.	<i>Aix galericulata</i>	0	0	0	0	2	1
Haapana	<i>Anas penelope</i>	1	2	3	1	1360	244
Harmaasorsa	<i>Anas strepera</i>	0	0	0	1	46	5
Tavi	<i>Anas crecca</i>	2	19	21	3	3462	582
Sinisorsa	<i>Anas platyrhynchos</i>	12	7	19	7	15854	2651
Jouhisorsa	<i>Anas acuta</i>	0	1	1	0	1070	200
Heinätaivi	<i>Anas querquedula</i>	0	0	0	0	87	11
Lapasorsa	<i>Anas clypeata</i>	0	0	0	1	978	162
Punasotka	<i>Aythya ferina</i>	0	0	0	0	238	43
Tukkasotka	<i>Aythya fuligula</i>	5	5	10	0	5212	688
Lapasotka	<i>Aythya marila</i>	0	1	1	0	433	42
Haahka	<i>Somateria mollissima</i>	1	328	329	453	43250	34893
Kyhmyhaahka	<i>Somateria spectabilis</i>	0	0	0	0	1	0
Allihaahka	<i>Polysticta stelleri</i>	0	0	0	0	3	0
Alli	<i>Clangula hyemalis</i>	0	0	0	0	529	33
Mustalintu	<i>Melanitta nigra</i>	0	0	0	0	60	10
Pilkkasiipi	<i>Melanitta fusca</i>	0	2	2	1	1129	318
Telkkä	<i>Bucephala clangula</i>	636	106	742	183	26071	6646

Laji	Rengastettuja 2008			Löytöjä 2008	Yhteensä v. 1913–2008		
	Poika- sia A	Täysi- kasv. B	Yh- teensä C		Rengas- tuksia E	Löy- töjä F	
Uivelo	<i>Mergus albellus</i>	2	3	5	1	110	39
Tukkakoskelo	<i>Mergus serrator</i>	0	2	2	0	1205	218
Isokoskelo	<i>Mergus merganser</i>	8	14	22	24	3861	1641
Mehiläish.	<i>Pernis apivorus</i>	67	7	74	0	3968	174
Haarahaukka	<i>Milvus migrans</i>	5	0	5	0	70	2
Merikotka	<i>Haliaeetus albicilla</i>	187	1	188	411	2778	8707
Ruskosuoh.	<i>Circus aeruginosus</i>	185	1	186	4	7238	240
Sinisuhaukka	<i>Circus cyaneus</i>	38	2	40	1	1983	76
Arosuhaukka	<i>Circus macrourus</i>	0	0	0	0	3	0
Niittysuoh.	<i>Circus pygargus</i>	4	0	4	0	52	0
Kanahaukka	<i>Accipiter gentilis</i>	2145	76	2221	173	59919	9195
Varpushaukka	<i>Accipiter nisus</i>	667	485	1152	51	49500	3845
Hiiirihaukka	<i>Buteo buteo</i>	702	3	705	15	24107	1145
Piekana	<i>Buteo lagopus</i>	6	0	6	0	3671	156
Pikkukiljuketka	<i>Aquila pomarina</i>	0	0	0	0	1	0
Kiljuketka	<i>Aquila clanga</i>	1	0	1	0	8	2
Maakotka	<i>Aquila chrysaetos</i>	99	1	100	58	2724	1305
Kalasääski	<i>Pandion haliaetus</i>	1298	6	1304	54	43046	3100
Tuulihaukka	<i>Falco tinnunculus</i>	10392	376	10768	335	105222	5016
Punajalkah.	<i>Falco vespertinus</i>	0	0	0	0	10	2
Ampuhaukka	<i>Falco columbarius</i>	14	4	18	3	2773	153
Nuolihaukka	<i>Falco subbuteo</i>	97	1	98	2	4723	87
Tunturihaukka	<i>Falco rusticolus</i>	6	0	6	0	344	11
Muuttohaukka	<i>Falco peregrinus</i>	183	0	183	10	4194	288
Pyy	<i>Bonasa bonasia</i>	1	3	4	0	458	17
Riekko	<i>Lagopus lagopus</i>	0	17	17	0	1292	319
Kiiruna	<i>Lagopus mutus</i>	0	0	0	0	30	1
Teeri	<i>Tetrao tetrix</i>	0	325	325	8	5778	582
Metso	<i>Tetrao urogallus</i>	0	18	18	7	725	193
Peltopyy	<i>Perdix perdix</i>	0	11	11	0	10754	139
Viiriäinen	<i>Coturnix coturnix</i>	0	0	0	0	22	0
Fasaani	<i>Phasianus colchicus</i>	0	0	0	0	23427	2743
Luhkakana	<i>Rallus aquaticus</i>	1	1	2	0	325	8
Luhthuitti	<i>Porzana porzana</i>	0	0	0	0	367	3
Pikkuhuitti	<i>Porzana parva</i>	0	0	0	0	13	0
Kääpiöhuitti	<i>Porzana pusilla</i>	0	0	0	0	5	0
Ruisräikkä	<i>Crex crex</i>	0	6	6	0	1762	32
Liejukana	<i>Gallinula chloropus</i>	0	0	0	0	420	26
Nokikana	<i>Fulica atra</i>	0	0	0	0	1100	104
Kurki	<i>Grus grus</i>	98	5	103	183	1399	2460
Meriharakka	<i>Haematopus ostralegus</i>	44	6	50	5	3844	204
Aropääsky- kahlaaja	<i>Glareola nordmanni</i>	0	0	0	0	1	0
Pikkutylli	<i>Charadrius dubius</i>	95	11	106	2	17145	1332
Tylli	<i>Charadrius hiaticula</i>	95	5	100	0	12590	408
Mustajalkatylli	<i>Ch. alexandrinus</i>	0	0	0	0	1	0
Keräkurmitsa	<i>Ch. morinellus</i>	8	2	10	0	925	23
Kapustarimtsa	<i>Pluvialis apricaria</i>	0	0	0	0	376	15
Tundrakurmitsa	<i>Pluvialis squatarola</i>	0	0	0	0	171	3
Töyhtöhöyppä	<i>Vanellus vanellus</i>	541	3	544	9	37691	844
Isosirri	<i>Calidris canutus</i>	0	0	0	0	801	22
Pulmussirri	<i>Calidris alba</i>	0	0	0	0	124	3
Pikkusirri	<i>Calidris minuta</i>	0	1	1	1	9167	136
Lapinsirri	<i>Calidris temminckii</i>	7	4	11	23	6720	394
Palsasirri	<i>Calidris melanotos</i>	0	0	0	0	2	0
Kuovisirri	<i>Calidris ferruginea</i>	0	2	2	0	2141	54
Merisirri	<i>Calidris maritima</i>	3	2	5	0	97	9
Suosirri	<i>Calidris alpina</i>	89	144	233	64	48423	1675
Jänkäsiirriäinen	<i>Limicola falcinellus</i>	0	0	0	0	633	5
Tundravikla	<i>Tryngites subruficollis</i>	0	0	0	0	1	0
Suokukko	<i>Philomachus pugnax</i>	0	20	20	0	19711	527
Jänkäkurppa	<i>Lymnocyptes minimus</i>	0	5	5	0	607	15
Taivaanvuohi	<i>Gallinago gallinago</i>	4	29	33	0	7459	411
Heinäkurppa	<i>Gallinago media</i>	0	0	0	0	60	2
Lehtokurppa	<i>Scolopax rusticola</i>	14	30	44	4	3321	318

Laji	Rengastettuja 2008			Löytöjä 2008	Yhteensä v. 1913–2008		
	Poika- sia A	Täysi- kasv. B	Yh- teensä C		Rengas- tuksia E	Löy- töjä F	
Mustapyrstök.	<i>Limosa limosa</i>	0	0	0	0	58	1
Punakuuri	<i>Limosa lapponica</i>	0	0	0	0	87	5
Pikkukuovi	<i>Numenius phaeopus</i>	5	0	5	0	750	13
Isokuovi	<i>Numenius arquata</i>	442	3	445	11	17937	1364
Mustaviklo	<i>Tringa erythropus</i>	0	0	0	0	441	26
Punajalkaviklo	<i>Tringa totanus</i>	26	19	45	0	8574	301
Lampiviklo	<i>Tringa stagnatilis</i>	0	0	0	0	14	0
Valkoviklo	<i>Tringa nebularia</i>	7	16	23	0	1104	32
Metsäviklo	<i>Tringa ochropus</i>	13	3	16	0	1456	19
Liro	<i>Tringa glareola</i>	1	83	84	2	19297	154
Rantakurvi	<i>Xenus cinereus</i>	10	2	12	5	1061	42
Rantasipi	<i>Actitis hypoleucos</i>	19	44	63	2	11475	188
Karikukko	<i>Arenaria interpres</i>	20	2	22	3	12016	418
Vesipääsky	<i>Phalaropus lobatus</i>	16	3	19	2	1357	15
Isovesipääsky	<i>Phalaropus fulicarius</i>	0	0	0	0	2	0
Leveäpyrstö- kihu	<i>Stercorarius pomarinus</i>	0	0	0	0	3	1
Merikihi	<i>S. parasiticus</i>	70	0	70	5	4639	103
Tunturikihi	<i>S. longicaudus</i>	2	0	2	0	168	1
Pikkulokki	<i>Larus minutus</i>	121	0	121	1	7971	146
Naurulokki	<i>Larus ridibundus</i>	1992	591	2583	617	327999	27845
Kalalokki	<i>Larus canus</i>	1736	174	1910	217	135335	10166
Selkälokki	<i>Larus fuscus</i>	932	111	1043	2083	68725	17460
Harmaalokki	<i>Larus argentatus</i>	2890	137	3027	2788	227956	76471
Isolokki	<i>Larus hyperboreus</i>	0	0	0	0	3	0
Merilokki	<i>Larus marinus</i>	330	152	482	104	21238	3426
Pikkukajava	<i>Rissa tridactyla</i>	0	0	0	0	6	0
Räyskä	<i>Sterna caspia</i>	500	0	500	59	39313	1851
Kalatiira	<i>Sterna hirundo</i>	2349	3	2352	61	119039	1899
Lapintiira	<i>Sterna paradisaea</i>	1275	3	1278	8	97525	814
Pikkutiira	<i>Sterna albifrons</i>	18	3	21	3	772	77
Mustatiira	<i>Chlidonias niger</i>	0	0	0	0	302	23
Etelänkiisla	<i>Uria aalge</i>	11	8	19	16	521	374
Ruokki	<i>Alca torda</i>	549	7	556	19	28189	1255
Riskilä	<i>Cephus grylle</i>	109	0	109	5	30127	1802
Pikkuruokki	<i>Alle alle</i>	0	0	0	0	6	0
Lunni	<i>Fratercula arctica</i>	0	0	0	0	249	0
Kesykyhky	<i>Columba livia</i>	2	28	30	10	3474	265
Uuttukyhky	<i>Columba oenas</i>	649	6	655	45	12845	1090
Sepelkyhky	<i>Columba palumbus</i>	27	11	38	9	3793	427
Turkinkyhky	<i>Streptop. decaocto</i>	0	1	1	0	65	2
Turturikyhky	<i>Streptopelia turtur</i>	0	0	0	0	35	3
Idänturturik.	<i>S. orientalis</i>	0	0	0	0	1	0
Käki	<i>Cuculus canorus</i>	38	11	49	0	2244	27
Tornipöllö	<i>Tyto alba</i>	0	0	0	0	1	1
Huuhkaja	<i>Bubo bubo</i>	316	8	324	55	14840	3283
Tunturipöllö	<i>Nyctea scandiaca</i>	0	0	0	0	68	8
Hiiripöllö	<i>Surnia ulula</i>	14	5	19	2	3063	56
Varpuspöllö	<i>Glaucidium passerinum</i>	2728	668	3396	220	37908	2692
Minervapöllö	<i>Athene noctua</i>	0	0	0	0	1	1
Lehtiopöllö	<i>Strix aluco</i>	1671	220	1891	403	44629	11957
Viirupöllö	<i>Strix uralensis</i>	3258	285	3543	705	48993	13264
Lapinpöllö	<i>Strix nebulosa</i>	117	19	136	2	2656	151
Sarvipöllö	<i>Asio otus</i>	151	435	586	7	13195	527
Suopöllö	<i>Asio flammeus</i>	244	32	276	5	7035	289
Helmipöllö	<i>Aegolius funereus</i>	1667	1154	2821	123	115273	5982
Kehräjä	<i>Caprimulgus europaeus</i>	2	103	105	12	2923	160
Tervapääsky	<i>Apus apus</i>	684	191	875	179	33637	5730
Kuningaskal.	<i>Alcedo atthis</i>	0	0	0	0	88	3
Harjalintu	<i>Upupa epops</i>	0	0	0	0	17	1
Käenpiika	<i>Jynx torquilla</i>	512	61	573	5	35204	218
Harmaapäät.	<i>Picus canus</i>	27	22	49	3	1269	81
Palokärki	<i>Dryocopus martius</i>	188	89	277	5	11786	724
Käpytikka	<i>Dendrocopos major</i>	159	565	724	109	29939	1831
Valkoselkätikka	<i>D. leucotos</i>	61	39	100	51	1146	250
Pikkutiikka	<i>Dendrocopos minor</i>	4	58	62	5	2470	94

Laji	Rengastettuja 2008			Löy- töjä 2008 D	Yhteensä v. 1913–2008	
	Poika- sia A	Täysi- kasv. B	Yh- teensä C		Rengas- tuksia E	Löy- töjä F
Pohjantikka <i>Picoides tridactylus</i>	74	107	181	9	1994	98
Yläkökiuru <i>Melanocorypha bimaculata</i>	0	0	0	0	1	0
Lyhytvarvas- kiuru <i>Calandrella brachydactyla</i>	0	0	0	0	9	0
Töyhtökiuru <i>Galerida cristata</i>	0	0	0	0	1	1
Kangaskiuru <i>Lullula arborea</i>	15	1	16	0	2136	33
Kiuru <i>Alauda arvensis</i>	24	4	28	0	8102	111
Tunturikiuru <i>Eremophila alpestris</i>	0	0	0	0	52	0
Törmäpääsky <i>Riparia riparia</i>	188	779	967	40	94844	2185
Kalliopääsky <i>Ptyonoprogne rupestris</i>	0	0	0	0	1	0
Haarapääsky <i>Hirundo rustica</i>	2265	3109	5374	301	261234	6380
Räystäpääsky <i>Delichon urbica</i>	222	24	246	6	29549	1270
Isokirvinen <i>Anthus richardi</i>	0	0	0	0	18	0
Mongoliank. <i>Anthus godlewskii</i>	0	0	0	0	13	2
Nummik. <i>Anthus campestris</i>	0	0	0	0	35	0
Taigakirvinen <i>Anthus hodgsoni</i>	0	1	1	0	15	0
Metsäkirvinen <i>Anthus trivialis</i>	30	1086	1116	2	26437	138
Tundrakirvinen <i>Anthus gustavi</i>	0	0	0	0	1	0
Niittykiirvinen <i>Anthus pratensis</i>	26	185	211	1	20065	254
Lapinkirvinen <i>Anthus cervinus</i>	0	1	1	0	1528	4
Luotokirvinen <i>Anthus petrosus</i>	2	0	2	0	1203	45
Keltävästäräkki <i>Motacilla flava</i>	73	259	332	2	46880	164
Sitruunavästär. <i>Motacilla citreola</i>	6	1	7	0	39	1
Virtävästäräkki <i>Motacilla cinerea</i>	0	0	0	0	127	3
Västäräkki <i>Motacilla alba</i>	331	376	707	6	98031	996
Tilhi <i>Bombycilla garrulus</i>	5	1727	1732	29	65389	889
Koskikara <i>Cinclus cinclus</i>	116	126	242	30	22101	5122
Peukaloinen <i>Troglodytes troglodytes</i>	0	481	481	0	14341	53
Rautiainen <i>Prunella modularis</i>	23	6913	6936	33	70970	457
Taigarautiainen <i>Prunella montanella</i>	0	0	0	0	4	0
Mustakurkkur. <i>Prunella atrogularis</i>	0	0	0	0	1	0
Alppirautiainen <i>Prunella collaris</i>	0	0	0	0	1	0
Punarinta <i>Erithacus rubecula</i>	218	9896	10114	24	347443	2464
Satakieli <i>Luscinia luscinia</i>	30	179	209	17	10429	563
Etelänsatakieli <i>L. megarhynchos</i>	0	0	0	0	24	0
Sinirinta <i>Luscinia svecica</i>	66	505	571	1	38741	118
Sinipyrstö <i>Tarsiger cyanurus</i>	0	3	3	0	58	0
Mustaleppä- lintu <i>Phoenicurus ochruros</i>	4	3	7	0	219	3
Leppälintu <i>Ph. phoenicurus</i>	1040	663	1703	4	121291	532
Vuorileppäl. <i>Ph. erythrogaster</i>	0	0	0	0	1	0
Pensastasku <i>Saxicola rubetra</i>	228	43	271	0	54144	180
Mustapäätasku <i>Saxicola torquata</i>	0	0	0	0	37	0
Arotasku <i>Oenanthe isabellina</i>	0	0	0	0	1	0
Kivitasku <i>Oenanthe oenanthe</i>	41	21	62	3	22053	214
Nunnatasku <i>O. pleschanka</i>	0	1	1	0	4	0
Rusotasku <i>Oenanthe hispanica</i>	0	0	0	0	2	0
Aavikkotasku <i>Oenanthe deserti</i>	0	0	0	0	2	0
Kivikkorastas <i>Monticola saxatilis</i>	0	0	0	0	1	0
Kirjorastas <i>Zoothera dauma</i>	0	0	0	0	1	0
Sepelrastas <i>Turdus torquatus</i>	0	2	2	0	197	1
Mustarastas <i>Turdus merula</i>	219	909	1128	49	45555	1690
Taigarastas <i>Turdus obscurus</i>	0	0	0	0	2	0
Mustakaular. <i>Turdus ruficollis</i>	0	0	0	0	2	0
Räkättirastas <i>Turdus pilaris</i>	1033	633	1666	22	140030	2572
Laulurastas <i>Turdus philomelos</i>	144	1091	1235	7	84555	1553
Punakylkirastas <i>Turdus iliacus</i>	765	778	1543	23	164344	3388
Kulorastas <i>Turdus viscivorus</i>	35	12	47	0	2654	23
Viirusirkkalintu <i>Locustella lanceolata</i>	0	1	1	0	44	1
Pensassirkkal. <i>Locustella naevia</i>	0	29	29	0	3759	109
Viitasirkkalintu <i>Locustella fluviatilis</i>	0	8	8	0	834	14
Ruokosirkkal. <i>L. luscinioides</i>	0	0	0	0	44	5
Sarakerttunen <i>Acrocephalus paludicola</i>	0	0	0	0	2	0
Ruokokerttunen <i>A. schoenobaenus</i>	89	2928	3017	97	319395	8610

Laji	Rengastettuja 2008			Löy- töjä 2008 D	Yhteensä v. 1913–2008	
	Poika- sia A	Täysi- kasv. B	Yh- teensä C		Rengas- tuksia E	Löy- töjä F
Kenttäkerttunen <i>A. agricola</i>	0	1	1	0	34	0
Viitakerttunen <i>A. dumetorum</i>	91	173	264	1	7960	153
Luhtakerttunen <i>A. palustris</i>	18	118	136	4	9361	310
Rytikerttunen <i>A. scirpaceus</i>	2	337	339	5	49344	1215
Rastaskerttun. <i>A. arundinaceus</i>	0	0	0	0	444	11
Vaaleakultarinta <i>Hippolais pallida</i>	0	0	0	0	2	0
Pikkukultarinta <i>Hippolais caligata</i>	0	0	0	0	62	2
Kultarinta <i>Hippolais icterina</i>	5	65	70	0	4449	42
Ruskokerttu <i>Sylvia undata</i>	0	0	0	0	1	0
Rusorintakerttu <i>Sylvia cantillans</i>	0	0	0	0	8	1
Kääpiökerttu <i>Sylvia nana</i>	0	0	0	0	4	0
Kirjokerttu <i>Sylvia nisoria</i>	0	6	6	0	2326	95
Hernekerttu <i>Sylvia curruca</i>	30	1047	1077	5	59007	341
Pensaskerttu <i>Sylvia communis</i>	211	761	972	19	52140	572
Lehtokerttu <i>Sylvia borin</i>	86	1217	1303	15	90423	937
Mustapääk. <i>Sylvia atricapilla</i>	16	615	631	4	30314	223
Idänuunilintu <i>Phylloscopus trochiloides</i>	0	8	8	0	693	1
Lapinuunilintu <i>Ph. borealis</i>	0	0	0	0	98	4
Hiippiäisuunil. <i>Ph. proregulus</i>	0	6	6	0	313	3
Taigauunilintu <i>Ph. inornatus</i>	0	27	27	0	325	1
Siperianuunil. <i>Ph. schwarzi</i>	0	0	0	0	16	0
Ruskouunilintu <i>Ph. fuscatus</i>	0	0	0	0	33	1
Vuoriuunilintu <i>Phylloscopus bonelli</i>	0	0	0	0	2	0
Sirittäjä <i>Ph. sibilatrix</i>	93	93	186	0	16347	56
Tiltalti <i>Ph. collybita</i>	7	794	801	1	39210	129
Pajulintu <i>Ph. trochilus</i>	239	6677	6916	41	584824	2984
Hippiäinen <i>Regulus regulus</i>	3	16795	16798	11	374430	1620
Tulipääh. <i>R. ignicapillus</i>	0	0	0	0	13	1
Harmaasieppo <i>Muscicapa striata</i>	453	309	762	4	94779	492
Pikkusieppo <i>Ficedula parva</i>	5	34	39	1	2215	10
Sepelsieppo <i>Ficedula albicollis</i>	0	2	2	0	74	0
Kirjosieppo <i>Ficedula hypoleuca</i>	7379	2647	10026	468	618601	9743
Viiksitimali <i>Parus biarmicus</i>	0	37	37	2	3296	481
Pyrstötiainen <i>Aegithalos caudatus</i>	19	1241	1260	2	83415	577
Viitaitiainen <i>Parus palustris</i>	0	0	0	0	4	0
Hömötiainen <i>Parus montanus</i>	591	947	1538	221	144443	7577
Lapintiainen <i>Parus cinctus</i>	254	38	292	3	17138	611
Töyhtötiainen <i>Parus cristatus</i>	444	176	620	78	22405	1348
Kuusitiainen <i>Parus ater</i>	2172	1413	3585	72	102381	2114
Sinítiäinen <i>Parus caeruleus</i>	10805	11417	22222	1209	398960	17391
Valkopäätiainen <i>Parus cyanus</i>	0	0	0	0	2	0
Talitiainen <i>Parus major</i>	9465	18026	27491	1658	894733	40324
Pähkinänakkeli <i>Sitta europaea</i>	0	6	6	0	1331	50
Puuksiipi <i>Certhia familiaris</i>	702	1071	1773	27	67965	1449
Pussitiainen <i>Remiz pendulinus</i>	0	0	0	0	33	0
Kuhankeittäjä <i>Oriolus oriolus</i>	0	0	0	0	101	0
Punapyrstö- lepinkäinen <i>Lanius isabellinus</i>	0	0	0	0	1	0
Pikkulepink. <i>L. collurio</i>	95	138	233	0	41972	232
Mustaotsal. <i>L. minor</i>	0	0	0	0	4	0
Isolepinkäinen <i>L. excubitor</i>	10	26	36	0	2612	31
Punapääh. <i>L. senator</i>	0	0	0	0	3	0
Valko-otsal. <i>L. nubicus</i>	0	0	0	0	1	1
Närhi <i>Corvus glandarius</i>	35	292	327	80	10797	2046
Kuukkeli <i>Perisoreus infaustus</i>	0	187	187	166	4381	1074
Harakka <i>Pica pica</i>	146	33	179	6	24413	1336
Pähkinähakki <i>Nucifraga caryocatactes</i>	4	236	240	42	7707	3119
Naakka <i>Corvus monedula</i>	1990	43	2033	134	43866	1921
Mustavaris <i>Corvus frugilegus</i>	75	6	81	67	3762	334
Varis <i>Corvus corone</i>	147	5	152	5	24234	2940
Korppi <i>Corvus corax</i>	528	2	530	118	16527	4089
Kottarainen <i>Sturnus vulgaris</i>	4697	57	4754	18	175208	2165
Punakottarainen <i>Sturnus roseus</i>	0	0	0	0	1	0
Varpunen <i>Passer domesticus</i>	57	516	573	39	43481	1455
Pikkuvarpunen <i>Passer montanus</i>	501	261	762	11	9532	220
Peippo <i>Fringilla coelebs</i>	55	1545	1600	69	162293	4189

Laji	Rengastettuja 2008			Löy- töjä 2008 D	Yhteensä v. 1913–2008	
	Poika- sia A	Täysi- kasv. B	Yh- teensä C		Rengas- tuksia E	Löy- töjä F
Järripeippo <i>F. montifringilla</i>	7	410	417	1	53727	536
Keltahemppo <i>Serinus serinus</i>	0	0	0	0	7	0
Sitruunahemppo <i>Serinus citrinella</i>	0	0	0	0	1	0
Viherpeippo <i>Carduelis chloris</i>	135	7370	7505	701	187768	8722
Tikli <i>Carduelis carduelis</i>	0	87	87	3	2038	39
Vihervarpunen <i>Carduelis spinus</i>	8	1773	1781	3	116830	798
Hemppo <i>Carduelis cannabina</i>	20	1	21	0	5608	37
Vuorihemppo <i>Carduelis flavirostris</i>	0	0	0	0	139	0
Urpainen <i>Carduelis flammæa</i>	6	5710	5716	14	257499	850
Tundraurp. <i>C. hornemanni</i>	0	229	229	1	5449	14
Kirjosiipikäpy- lintu <i>Loxia leucoptera</i>	0	9	9	0	236	3
Pikkukäpylintu <i>Loxia curvirostra</i>	0	25	25	0	2034	10
Isokäpylintu <i>Loxia pytyopsittacus</i>	1	40	41	2	596	4
Punavarpunen <i>Carpodacus erythrinus</i>	17	180	197	7	26413	536
Taviokuurna <i>Pinicola enucleator</i>	0	310	310	0	4370	35
Punatulkku <i>Pyrhula pyrrhula</i>	3	1704	1707	51	137935	3737
Nokkavarpunen <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	2	66	68	10	751	37
Valkokurk- kusirkku <i>Zonotrichia albicollis</i>	0	0	0	0	1	0
Lapinsirkku <i>Calcarius lapponicus</i>	5	5	10	0	1248	4
Pulmunen <i>Plectrophenax nivalis</i>	0	232	232	0	1995	2
Taigasirkku <i>Emberiza leucocephalos</i>	0	0	0	0	3	0
Keltasirkku <i>Emberiza citrinella</i>	27	783	810	49	64889	2249
Peltosirkku <i>Emberiza hortulana</i>	5	0	5	0	4068	32
Kultatöyhtös. <i>Emberiza elegans</i>	0	0	0	0	1	0
Pohjansirkku <i>Emberiza rustica</i>	6	34	40	0	4775	13
Pikkusirkku <i>Emberiza pusilla</i>	0	13	13	0	525	1
Kastansirkku <i>Emberiza rutila</i>	0	0	0	0	1	0
Kultasirkku <i>Emberiza aureola</i>	0	0	0	0	1542	21
Pajusirkku <i>E. schoeniclus</i>	22	1474	1496	82	127902	4378
Harmaasirkku <i>Miliaria calandra</i>	0	0	0	0	3	0
Sateenkaari- kardinaali <i>Passerina ciris</i>	0	0	0	0	1	0

Risteymät	Hybrids					
<i>Acrris x Acrdum</i>	0	0	0	0	41	4
<i>Pasdom x Pasmon</i>	0	0	0	0	17	2
<i>Galmed x Galgal</i>	0	0	0	0	1	0
<i>Hirus x Delurb</i>	1	0	1	0	209	3
<i>Hirus x Riprip</i>	0	0	0	0	3	0
<i>Ficalb x Fichyp</i>	0	0	0	0	6	0
<i>Tetrix x Teturo</i>	0	0	0	0	6	1
<i>Parmon x Parcin</i>	0	0	0	2	55	6
<i>Motfla x Motcit</i>	0	0	0	0	27	0
<i>Saxtor x Saxrub</i>	0	0	0	0	9	0
<i>Parmon x Parate</i>	0	0	0	0	4	0
<i>Lulus x Lusmeg</i>	0	0	0	0	1	0
<i>Denmaj x Denleu</i>	3	0	3	1	22	1
<i>Cirmac x Ciryg</i>	0	0	0	0	1	0
<i>Sylatr x Sylbor</i>	0	0	0	0	1	0
<i>Carhor x Carmea</i>	0	0	0	0	2	0
<i>Phopho x Phooch</i>	0	0	0	0	2	0
<i>Carchl x Carspi</i>	0	0	0	0	1	0
<i>Parmon x Parcri</i>	0	0	0	0	1	0
<i>Riprip x Delurb</i>	0	0	0	0	1	0
<i>Circya x cirmac</i>	0	0	0	0	4	0
Yhteensä <i>Total</i>	95814	130494	226308	16714	9763116	479428

Vuonna 2008 maassamme rengastettiin 86 lehtokertun *Sylvia borin* poikasta. Kuva: JUKKA HAAPALA

Kottaraisen *Sturnus vulgaris* poikasrengastusten määrä oli vuonna 2008 suurin neljäänkymmeneen vuoteen. Kuva: JUKKA HAAPALA

Peipon *Fringilla coelebs* poikasrengastusten määrä oli vuonna 2008 vaatimattomasti 55. Kuva: JUKKA HAAPALA